

Tigusarinqarnermut tigummigallagassannngortitaanermullu paasissutissat

Uani quppersakkami atuarsinnaavatit tigusarinqarsimasunut tigummineqarallartussannngortitaasimasunullu maleruagassat pingaarnerit. Sukumiinerusunik/Annertunerusumik paasisaqarusukkuut sulisunit malittarisassat inatsisillu atorsinnaavatit. Aamma sunulluunniit tunngatillugu nalornisuussaguit tamatigut sulisut aperiinnartarsinnaavatit.

Tigusaaneq

1. Eqqartuussisumut sassartitaaneq (inatsisit tunngaviusut malillugit killisiugaaneq)

Tigusarinearputit. Nal.ak. 24-t qaangiutsinnagit iperagaanngikkuit eqqartuussisumut sassartinneqassaait. Eqqartuussisup aalajangissavaa iperagaassanersutit, tigusarinearnerit sivisunerpaamik nal.ak. 24-t pingasoriarlugit (ullut unnuallu pingasut) atuutiinnarallassanersoq imaluunniit aalangiussinnaallugu tigummineqarallassasutit.

2. Inatsileritooq/illersuisoq

Politiit ilitersussavaatsit qanoq periarfissaqarnersutit inatsilerituumik attaveqarnissannut. Inatsisit tunngaviusut malillugit eqqartuussivimmi killisiuinermi ilinnut illersuisussamik toqqaasoqassaaq.

3. Tigusarinearnerit atuutiinnarallartussanngortinneqarpoq

Eqqartuussisup aalajangerpagu tigusarinearnerit atuutiinnarallartinneqassasoq aammaarlutit eqqartuussisumut sassartinneqassaait kingusinnerpaamik inatsisit tunngaviusut malillugit eqqartuussivimmi killisiorneqarnerpit siulliup naammassineraniit nal.ak. 24-t pingasoriarlugit (ullut unnuallu pingasut) qaangiutsinnagit. Tassanilu eqqartuussisup aalajangissavaa iperagaassanersutit imaluunniit tigummineqarallartussanngortitaassanersutit.

4. Peqateqaqqusaajunnaarsitaaneq

Politiit aalajangersinnaavaat parnaarussanik allanik peqateqaqqusaajunnaassasutit, taamalu tigusarinearnerpit nalaani allanit avissaarsimatinneqassaait attaveqaqqusaanak.

5. Nunat allamiut

Politiit ilitersussavaatsit illit nunagisavit aallartitaqarfianut imaluunniit sinniisoqarfianut attaveqarsinnaanermik pisinnaatitaasutit. Sulisut pisariaqarfiani ajornanngippallu avataaneersumik nutserisumik aggersaasinnaapput.

6. Politiit

Politiit sukumiinerusumik oqaluttuussinnaavaatsit tigusarinearqarsimasunut malittarisassat qanoq ittuunersut. Kissaatigigukku sulisut politiinut attaveqarniarninni ikiussavaatsit.

Tigummineqarallartussanngortitaaneq

7. Illersorneqarnissamut siunnersuisoq

Inatsisit tunngaviusut malillugit eqqartuussivimmi killisiorneqarninni illersorneqarnissannut siunnersuisussamik toqqaasoqassaaq. Periarfissinneqassaait eqqartuussivimmi killisiorneqalertinnak illersuisunnik oqaloqateqaqqaarnissannut.

8. Parnaarussaanerup sivissusilernerera

Tigummineqarallartussanngorlutit paraarussaaguut eqqartuussisup aalajangissavaa kingusinnerpaamik qaqugu taamatut parnaarussaanerit eqqartuussivimmit suliarineqaqqissanersaq. Piffissaliinerup sap.ak. 4 qaangersimasussanngilai. Pisariaqartanngilaq eqqartuussivimmi najuunnissat eqqartuussisup aalangiiffigilerpagu paraarussaanerit ingerlaqqissanersaq. Taamaakkaluaq eqqartuussisup piumasarisinnaavaa najuutsinneqarnissat.

9. Peqateqaqqusaajunnaarsitaaneq

Eqqartuussisup aalangersinnaavaa paraarussanit allanit avissaarsimatinneqassasutit peqateqaqqusaanak. Eqqartuussiviup aalangiigaanik peqateqaqqusaajunnaarsitaasimaguit periarfissaqarputit soorlu annertunerusumik pulaarteqartitaanissamut. Ataanili sukumiinerusumik takuuk Pulaarteqarnermi Allagarsianillu Nakkutilliineq.

10. Qaffasinnerusumut suliareqqitassiineq

Eqqartuussisup tigummineqarallarnissannik immaqalu ilanngussimappagu peqateqaqqusaajunnaarsitaanissannik aalangiinera eqqartuussivimmut qaffasinnerusumut nalilernerqaqqusinnaavat. Taanna taagorneqarpoq aalangiinermik *suliareqqitassiineq*.

Tamanna pillugu illersuisuit sukumiinerusumik iltersortussaavaatit.

11. Pulaarteqarnermi allagarsianillu nakkutilliineq

Politiit aalangersinnaavaat pulaarteqarsinnaassanngitsutit, imaluunniit pulaarteqarnitit nakkutigineqassasut. Piumasarisinnaavat politiit taama aalangiinera eqqartuussivimmut suliasanngortinneqassasut. Politiit aamma aalangersinnaavaat allagarsiatit allakkatilluunniit nakkutigalugit misissorneqartassasut. Politiit allagarsiatit allakkatilluunniit tigummiinnarpatigit taamaaliornerat ingerlaannartumik eqqartuussivimmut suliarineqartussanngortitaassaaq.

Pisinnaatitaavutit nakkutigineqanngitsumik/alakkarterneqanngitsumik ilinnik illersuisussatut toqqarneqartumit pulaarteqarlutillu allakkatigit attaveqaqatiginninnissannik. Aamma pisinnaatitaavutit misissorlugit nakkutigineqanngitsumik allakkatigit attaveqaqatigissallugit eqqartuussivik, Inatsiseqartitsinermik ministeri, Kriminalforsorg-ip Pisorta qarfiani generaldirektøri, sumiiffimmi pisortaq aammalu Folketingip Ombudsmand-ia. Pisorta qarfiit ilaannut allanut allakkatigit attaveqaqatiginnissinnaanermut malittarisassat immikkut ittut atuuqput. Pisariaqartissagukku sulisut aperikkat.

Isertitsiviup aamma aalangersinnaavaa, allakkatit allagarsiatillu misissorlugit nakkutigineqassasut, ilaatigit soorlu ingalasimaniarniarlugu anngiortumik eqqussiniarnerit annissiniarnerilluunniit. Takukkat ataani Malittarisassat, Ileqqoreqqusat Inerteqqutillu.

12. Oqarasuaasersornerit

Aallaavigalugu oqarasuaasernissamut periarfissinneqartussaannngilatit. Taamaakkaluaq pisut ilaanni akuerineqarlutit sianersinnaavutit, soorlu naammassiniagaq utaqqissunneqarsinnaanngivippat. Illersuisunnut sianerniaruit isertitsivimmiit amerlanertigit akuerineqarsinnaavutit.

Pillaatisissutigineqarsinnaavoq oqarasuaammik angallattakkamik isertitsivimmut eqqussigaanni. Taamatutaaq pillaatisissutigineqarsinnaavoq ikinngutitit imaluunniit ilaqtatit isertitsivimmut pulaartillutit oqarasuaammik angallattakkamik nassarpata.

13. Nunat allamiut

Politiit ilitersussavaatsit illit nunagisavit aallartitaqarfianut imaluunniit sinniisoqarfianut attaveqarsinnaanermik pisinnaatitaasutit.

Sulisut pisariaqarfiani ajornangippallu avataaneersumik nutserisumik aggersaasinnaapput.

14. Malittarisassat, iliuusereqqusat inerteqqutillu

Pisinnaatitaavutit takussallugit danskit Kriminalforsorgiata Maleruagassiaanni aammalu Europami Parnaarussiviit Maleruagassiaanni qanoq allassimasoqartoq, kiisalu aamma isertitsivimmi qanoq ittunik immikkut maleruagassiaqartoqarnersoq

Imigassat ikiaroonartullu inerteqqutaapput. Taamaapputtaaq nakorsaatit nakorsamit tunniunneqarsimanngitsut.

Isertitsivimmit qimaagaanni pillaatissutaasarpog.

Tamakku saniatigut malittarisassat atuuttut sulisullu iliuusereqqusissutaat inerteqqutigisaallu malinniartassavatit. Malittarisassat isertisiviup malittarisassani allassimapput. Taakkunani aamma sukumiinerusumik atuarsinaavatit aaqqiinerit allat, soorlu qanoq periarfissiisoqarsimanersoq atortussanik pisariaqartitavinnik pisisinnaanermut, aammalu piffissap qanoq ilinerani pulaartoqarsinnaaneranut kiisalu nammineq pigisanik tunniussivigineqarsinnaanermut tunngasut. Uuma kingorna atuarsinnaavatit inissiivimmiinninni malittarisassat pingaernerit suunersut.

15. Inummut aamma isumaginninnermut ikiorsiineq

Danskit Kriminalforsorgiata ikiorniassavaatit tigusarinqarnerpit tigummigallagassanngortitaanerpilluunniit illit suliffeqarninnut kalluaaneratigut aammalu inooqateqarnernut/isumaginninnermut imaluunniit inuttut kingunipiloqartitsisinnaanerpit pakkersimaarniarnerini.

Isumaginninnermut siunnersortimik (socialrådgiver-imik) pulaarneqassaait, taassumalu isertitsivimmi aalajangersimasumik sulisut suleqatigalugit ikiorniassavaatit ilitersorlutillu. Isertitsivimmi aalajangersimasumik sulisut imaluunniit isumaginninnermut siunnersorti oqaloqatigisinnaavatit illit ilaquuttavillu inuttut aammalu inooqatigiinnikkut/isumaginninnikkut ajornartorsiutissinnik.

Allatut immikkut ikiorserneqarnissannik pisariaqartitsiguit saaffigisinnaavat ilinniartitsisoq, palasi, napparsimasunik paarsisoq ("niviarsiaq"), nakorsaq imaluunniit allat. Pisariaqartissagukku sulisut aperikkat.

16. Nerisat imeruusaatillu

Isertitsivimmit nerisassanik imeruusaatinillu neqeroorfigineqassaait. Peqqinnissaq pillugu nakorsap peqqusineratigut immikkut akuukkanik nerisassiisoqarsinnaavoq. Naatitaannarnik nerisuuguit imaluunniit upperisat patsisigalugu immikkut sanaanik nerisaqartariaqaruit tamakku tunngavigalugit nerisassiisoqartassaaq. Pisariaqartikkukku immikkoortoqarfimmi inissinneqarfimmi sulisut imaluunniit palasi aperisinnaavatit.

Isertitsivik aqqutigalugu ulluinnarni pisariaqartitat pisiarisinnaavatit, soorlu avisit, tupat nerisassallu. Pisariaqartikkukku sulisut oqaloqatigikkat.

Ilaquuttavit allalluunniit ulluinnarni pisariaqartitannik nassarlutik pulaarsinnaanngilaatsit.

17. Pujortarnek

Illup iluani pujortarnek inerteqqutaavoq danskit Kriminalforsorgeqarfiata ataaniittuni tamani. Silami pujortarsinnaatitaavutit. Pujortarnermut malittarisassiat Kriminalforsorgeqarfinni tamatumalu ataaniittuni allangorarsinnaapput.

Tupat, cigarettit pujortarnermullu atortut allat - soorlu pujortaatit, filterit imusiviillu - sikaavimmi parnaartartumi ineeqqavit silataaniittumiitineqartassapput. Sikaavik parnaaqqajuaannassaaq, illillu matuersaat tigummissassavat. Tupamik pujortarnermulluunniit atortunik allanik ineeqqanniititaqarsinnaanngilatit.

Malittarisassanik unioqqutitsineq pillagaanermik kinguneqartassaaq.

Pujortarunnaarusukkuut, sulisut aperikkut pujortarunnaarniartunut akeqanngitsumik peqataasinnaanersutit.

18. Uffarfik/perusersarfik

Amerlanertigut periarfissaqarput ullut tamaasa uffarnissannut. Eqqiluisaarutit assigisaallu sulisunit tunniunneqartarput aammali isertitsivik aqutigalugu tamakkusisinnaavutit.

19. Pigisat aningaasallu

Tigummineqarallartussanngorlutit parnaarusvivimmiinninni malittarisassaqqarpoq pigisat suut ilinnut tunniunneqarsinnaanersut. Killiligaanngitsumik avataaniit aningaasanik nassinneqarsinnaavutit taakkulu isertitsivimmi atorsinnaallugit. Taamaakkaluaq malittarisassaqqarpoq aningaasat tigorianaanaa aammalu allatigut nalillit qanoq amerlatigisut isertitsivimmiinninni ataatsikkut pigisinnaanertit. Sulisut oqaluttuussinnaavaatsit illit nammineq pigisannik aningaasaatinillu isertitsivimmiinninni tigummiqarsinnaanertit pillugu malittarisassat qanoq imaqarnerisut.

Oqarasuaatinik angallattakkanik isertitsivimmut nassarsinnaanngilatit. Atuaruk sukumiinerusumik immikkoortoq Oqarasuaasersornerit.

20. Pulaarteqarnek

Amerlanertigut periarfissinneqarputit pulaarteqarsinnaaninnut. Taamaakkaluaq politiit akueriumanngissinnaavaat pulaarteqarnissat imaluunniit aalajangersinnaallugu pulaarteqarnerit nakkutigineqassasoq, takuuk immikkortoq Pulaarteqarnermi allagarsianillu nakkutilliineq.

Politiit pulaarteqarsinnaaninnut itigartitsinngikkaangata imaluunniit nakkutilliisoqarnissaanik piumasaqarsimannngikkaangata makku atuuttarput:

Pisinaaaffeqarputit pulaarteqarnissannut isertitsivimmi pissutsit najoqqutaralugit qanoq akulikitsigisarnissaanik aalajangikkamik. Pulaarteqarnerit nalunaaqqutap akuneerata affaanit sivikinnerussanngilaq. Pulaarteqarnek amerlanertigut nakkutigineqarani pulaarteqarnerusarpoq. Danskit Kriminalforsorgeqarfiannit aalajangiisoqarsinnaavoq pisariaqalerfiani pulaarteqarnerit nakkutigineqassasoq, soorlu anngiortumik eqquseriarnissaaq imaluunniit allatut pillaatissiffiusinnaasumik iliuuseqartoqarnissaa pingitsoorniarlugu. Danskit Kriminalforsorgeqarfiannit aamma ilaannikkooriarluni aalajangiunneqarsinnaavoq inuit aalajangersimasut ilinnut pulaarsinnaatitaassanngitsut.

Ilaqutaqanngikkuit imaluunniit ikinnguteqanngikkuit pulaartigisinnaasannik periarfissaqarputit sulisut aperissallugit pulaartartorisinnaasannik toqqaasoqarsinnaanersooq.

Eqqartuussivimmit aalajangerneqarsimappat peqateqaqqusaaajunnaarsitaassasutit, sapinngisaaq

tamaat sap.ak.-nut ataasiarlutit pulaarteqarsinnaatinniarneqartassaait. Pulaarteqarnerit nal.ak.-nit ataatsimit sivikinnerussanngilaq.

Amerlanertigut tusagassiortunit pulaarneqarsinnaassaait politiit tigummineqarallarnissannut pissutigineqartut qissimigaarlugit taakkunannga pulaarteqarnissat akueriومانagu nalunaarsimannikkaangata. Tusagassiortunit apersorneqassaguit taamaalorsinnaavutit Kriminalforsorgimit akuerineqaqqaarlutit.

Tamatigut pisinnaatitaavutit nakkutigineqanngitsumik ilinnik illersuisussatut toqqakkamit pulaarneqarnissannut.

21. Allakkat

Allakkat politinit misissorlugit nakkutigineqanngitsut isertitsivimmit nakkutigineqartarput anngiortumik eqqussiniarnerni annissiniarnernilu atorneqartinnaveersaarniarlugit. Taamaammat allagarsiatit isigitillutit ammarneqartassapput. Illit allakkat nassiunniakkavit puuat matunagu sulisunut tunniunneqartassapput. Nakkutigalugit alakkarneqareerpata isigitillutit puussaannut ikillugit matuneqassapput. Allakkat amerlanertigut atuarneqarneq ajorput.

22. Allakkat digitaliusut - oqartussaasunit allagarsiat

Parnaarussat amerlanersaat internetersinnaatitaanngillat taamaattumillu allagarsiaminnik digitaliusunik alakkaasinnaanatik. Illit internetersinnaatitaanngikkuit digitaliusunik allagarsisarunnaarumasinnaavutit, paarlattuanillu oqartussaasunit allakkatigut allagarsisalissaait. Aamma aalajangersinnaavutit ilaquuttat allakkatigut oqartussaassusilersinnaavat internetikkut allagarsiannik digitaliusunik alakkaasarnissamut. Paasisaqarnerujumallutit sulisunut saaffiginnigit.

23. Aneersinnaatitaaneq

Isertitsivik qimallugu aneersinnaatitaaneq killilersugaavoq taamaallaallu immikkut pisariaqaleraangat aatsaat aneersinnaatinneqartassaait, soorlu qanilluinnakkavit ilaat perululluni napparsimalerpat imaluunniit ilisaalerpat. Aneersinnaanermik akuerinnittoqartarpoq aatsaat politiit akuersigaangata tamatigullu paarsisulerlutit aatsaat aneersinnaavutit.

24. Inussioqatigiinneq

Naak politiinit imaluunniit eqqartuussivimmit aalajangerneqanngikkaluq peqateqaqqusaajunnaassasutit isertitsivimmi pissutsit pequtigalugit amerlanertigut parnaarussaaqatinik inussioqatigiissinnaaneq taamaallaat killilimmik pisinnaasarpoq ("inussioqatigiissinnaatitaanermi mattussaaneq").

18-it inorlugit ukioqaruit immikkut ittunik inussioqatigiissinnaanermut malittarisassaarpoq. Pisariaqartissagukku sulisut aperikkat.

25. Parnaarussivimmut nuutsitaaneq

Piffissat ilaanni periarfissaqartarpoq naak suli eqqartuunneqanngikkaluartutit eqqartuussiviup pillaassutaanik naammassinninniarfiusartumut parnaarussivimmut inissinneqassasutit (eqqartuussiveqarneq pillugu inatsisip § 777 malillugu). Pisariaqartissagukku illersuisut aperiuq.

26. Sulineq

Tigummineqarallartussanngorlutit parnaarussaanninni isertitsivimmiitillutit pisinnaatitaavutit sulinissannut, ilinniagaqarnissannut imaluunniit allamik akuerineqartumik ingerlataqarnissannut, tassunga ilaalluni katsorsarneqarneq. Suliffeqaruit sulininnut aningaasarsiaqassaait. Napparsimaleruit napparsimanersiuteqassaait.

Aamma illit nammineerlutit isertitsivimmi ingerlanneqarsinnaasumik suliffissarsiorsinnaavutit, taamaattorli tassannga suliaqalersinnak danskit Kriminalforsorgiat akuerseqqaartussaavoq aammalu suliarisat malittarisassani toqqissimasoqarnissaanik sillimaniarnermullu aalajangersakkanut naleqqussagaasimasariaqarluni.

27. Atuartitaaneq

Isertitsivimmi atuartitaasoqarsinnaaneranik neqerooruteqarpoq. Periarfissat pillugit pisariaqartissagukku sulisut oqaloqatigisinnaavatit. Pillaatisinneqassaguit taassuma naammassiarnarata nalaani sivisunerusumik atuartinneqarnissannik pilersaarusiortoqarnissaanut soqutiginnikkuit tamanna pillugu sulisunik oqaloqatiginnissinnaavutit. Atuartitaanerpit nalaani sulinermit aningaasarsiaqassaait.

28. Sunngiffimmi

Nalinginnaasumik ullormut nal.ak. ataatsimi silamiissinnaavutit ("silaannarissarneq"). Illumi malittarisassat takukkit.

Isertitsivimmi sukisaarsaarutit assigiinngitsut pigineqarput, soorlu nerrivimmi arsaararneq (bordtennis), skakkerutit, aammalu timigissarneq. Periarfissaliunneqartut pillugit sulisut aperisinnaavatit.

Periarfissaqarputit radiomik tusarnaarnissamut, TV-mik isiginnaarnissamut aamma avisinik, atuagassianik atuakkanillu atuarnissamut. Qaqutigooruuartoq taamaaliorsinnaaneq politiinit itigartissutigineqarsimasarpoq. Pisariaqartissagukku sulisut aperisinnaavatit qanoq periarfissaqartiginersutit radiomik TV-millu attartorsinnaaninnut aammalu atuagassianik avisinik assigisaanillu atorsinnaaninnut pisisnaaaninnulluunniit.

Eqqartuussiviup aalajangersimappagu peqateqaqqunearunnaarlutit avissaarsimatinneqassasutit periarfissinneqassaait akeqanngitsumik TV-mik atukkerneqarnissannut.

29. Qinersinerit il.il.

Pisinnaatitaavutit folketingimut, kommunenut il.il. allakkatigut qinersinissannut. Aammattaq pisinnaatitaavutit politikkikkut ingerlatsinerni inatsisaatsuliorfiunngitsuni allani peqataanissamut.

30. Napparsimaneq

Isertitsivimmi nakorsiartarfeqarpoq. Neqeroorfigineqassaait nakorsamik imaluunniit napparsimasunik paarsisumik ("niviarsiamik") oqaloqateqarsinnaasutit. Misigisimaguit nakorsiartariaqarlutit sulisut taassuminnga paasitissavatit taakkulu nakorsaq imaluunniit napparsimasunik paarsisoq tamatuminnga tusartissavaat.

Nakorsap nalilertussaavaa katsorsartariaqalersimanersutit pisariaqarpallu aamma nalilissallugu katsorsarneqarnerit danskit Kriminalforsorgiata katsorsaaviisa ilaanni pissanersoq imaluunniit napparsimmavimmut nalinginnaasumut innartinneqassanersutit.

31. Kigutileritinneq

Pisariaqarluinnartuinnarmik, tassa utaqqinneqarsinnaangitsuinnarmik kigutileritinnissannut pisinnaatitaavutit. Ilaannikkut taama kigutileritinnerit nammineq akilissavat. Pisariaqartissagukku sulisut aperikkat.

32. Ajutoornermut tunngatillugu taarsiiffigitinneq

Pisinnaatitaavutit danskit Kriminalforsorgiata isertitsiviutaaniitillutit ajoquseruit taarsiiffigitissinnissamut. Sulininni sukisaarsaartillutilluunniit ajoqusersimaninnut tunngatillugu taarsiiffigitissinnaavutit. Aamma taarsiiffigitissinnaavutit, assersuutigalugu ajoquserinnut tunngatillugu isarusatit aserorpata.

33. Suliassamik isumaginninneq

Nalinginnaasumik pisinnaatitaavutit oqaaseqarlutit saqqummiussinissannut illit pillutit suliaq naammassineqartinnagu. Itigartitsinerit aalajangiinerillu ilinnik tapersiingitsut allatut pisoqartinnagu tunngavilersorneqartussaapput. Pisinnaatitaaffigaat aalajangiineq allaganngorlugu pissallugu. Aamma pisinnaatitaavutit, allattugaatinik qimerluuisinnaanermut aalajangersakkat nalinginnaasut malillugit, illit pillutit allattugaatit assilinerinik pinissannut oqaaseqarfigisinnaallugillu aalajangiisoqannginnerani.

Ilaatigut pillagaanerup naammassiniarnerani inissiivimmut sorlermut inissiisoqarnissaanut tunngasut immikkut malittarisassa qarput, taamatuttaaq ipput inussioqatigiissinnaanermut mattunneqarnissamik aalajangiinerit kiisalu danskit Kriminalforsorgiata inissiisarfiutaanit allamut nuutitsisarnerit. Sulianut tamakkununga tunngatillugu suliaq pappialartaannik qimerluuisinnaaneq pisussaaffiginngilat, taamaattumillu aalajangiussamut tunngavilersuutininik tusartinneqarnissat killeqassaaq.

34. Maalaarutit

Danskit Kriminalforsorgiata aalajangigaannut tunngatillugu maalaaruteqarneq
Nalinginnaavoq danskit Kriminalforsorgiata aalajangigai pillugit Kriminalforsorgip immikkoortorta qarfiinut maalaaruteqarsinnaannginnerit. Makkuli pillugit aalajangikkat maalaarutigineqarsinnaapput:

- Aneersinnaatitaaneq
- Pulaarteqarneq, aamma meeqqannik tiggummigallaateqarnissamik itigartitaaneq
- Parnaarussanik misissueqqissaarneq
- Ineeqqat pillaaftit killisiuiffiillu
- Ineeqqamut matoqqasumut inissinneqarneq, paffequtinik saviminernik illersuutinillu allanik atuineq
- Pissaanermik atuineq
- Parnaarussanik peqateqarneq
- Tusagassiuutinut attaveqarsinnaatitaaneq

Maalaarnissamut periarfissatit pillugit sukumiinerusunik paasissutissaqarpoq tiggummigallaanissamik nalunaarummi assigiinngitsullu ataasiakkaat pillugit nalunaarutini. Sulisut malittarisassianik eqqortunik nassaarnissannut ikiorsinnaavaatsit.

Aalajangikkamut aalajangersimasumut tunngatillugu maalaarsinnaatitaaguit sulisut tamanna pillugu paasissutissavaatsit. Aalajangikkat allattugaatigineqarpata maalaarnissamut periarfissatit aalajangikkamit takuneqarsinnaassapput.

Kriminalforsorgip immikkoortorta qarfiinut danskit Kriminalforsorgiannit aalajangikkat

pillugit maalaaruteqarusukkuit, aalajangiunneqartumit qaammatit marluk qaangiutsinnagit taamaaliortariaqarputit.

Sulisut pissusilersornerannik maalaaruteqarneq

Aamma isertitsiviup aqutsisuinut imaluunniit Kriminalforsorgip Pisortaqarfianut maalaarutigisinnaavatit sulisut pissusilersorneri. Sulisut pissusilersorneri pillugit maalaarutitit taparserneqanngippata imaluunniit maalaarummik tunniussininniit sap.ak. marluk qaangiutsinnagit aalajangiiffigineqavissimanngippata maalaarutitit eqqartuussivimmut suliassassanngortinneqarsinnaapput. Eqqartuussiviup maalaarutitit akuerinagit utertissinnaavai, soorlu nalilerneqarpat tunngavissaqanngitsut. Aammali eqqartuussiviup maalaarutit akuerinagu utertissinnaavaa, soorlu maalaarutinni pineqartoq sap.ak. sisamanit siusinnerusukkut pisimasuuppat.

Folketingip Ombudsmandia

Folketingip Ombudsmandianut maalaaruteqarsinnaavutit danskit Kriminalforsorgiata aalajangigaanut inaarutaasumut tunngatillugu. Ombudsmand-ip aalajangiineq nammineerluni allannortissinnaanngilaa, taassumali oqartussaasut aalajangiisimasut qinnuigisinnaavai suliag qimerloqqissagaat. Ombudsmand-ip innersuussutai amerlanertigut malinneqarajupput.

35. Inunnik nalunaarsuinermit inatsit

Danskit Kriminalforsorgiata inissiisarfiisa ilaanni parnaarunneqarsimaguit, paasissutissat ilinnut tunngasut qarasaasiat atorlugit katersorneqarlutillu suliarineqassapput.

Inunnik nalunaarsuinermit inatsit malillugu pisinnaatitaaffitit makku atorsinnaavatit:

- pisinnaatitaavutit paasissutissanik edb-kut suliarisassanngorlugit katersineq pillugu paasitinneqarnissamut
- pisinnaatitaavutit qinnutigissallugu paasissutissat suliarineqartut suunerinik paasitinneqarnissannik
- Pisinnaatitaavutit piumasarissallugu paasissutissat iluarsineqassasut imaluunniit piiarneqassasut mattunneqassasulluunniit, taakku kukkusuuppata, paasinerluutaasinnaappata imaluunniit assigisaannik inatsit unioqutillugu edb-kut suliarineqarsimappata.

36. Naalangitsuliortunut pillaatit il.il.

Malittarisassat atuuttut unioqutikkukkit naalangitsuliortutut pillaatisisinnaavutit, soorlu mianersoqqusummik tuneqarlutit, akiliisitaallutit imaluunniit pillaatitit ineeqqamiittussanngorlutit (mattussaallutit). Taama pillaaasoqarnissaanik aalajangiisoqartinnagu oqaaseqarnissannut pisinnaatitaavutit soorluttaaq pisinnaatitaasutit aalajangiinerup sunik tunngavilersorneqarsimaneranik tusartinneqarnissannut. Pisut ilaanni aamma inussioqatigiinnernut ilaasinnaatitaajunnaarsinnaavutit ("inussioqatigiissinnaatitaanermi mattussaaneq"). Aamma takuuk Maalaarutit.

37. Pissaanermik atuineq

Pisut ilaanni sulisut pisinnaatitaapput pissaanerminnik atuinissaminnut tassanilu upalungaarsaatit atorsinnaallugit. Sulisut ilaatigut atorsinnaavaat paagutseriaatsit assigiinngitsut imaluunniit parnaarsartunik paffequtsiusiillutik, anaatalersorlutik seqqartaatinilluunniit qasilit sunik atuillutik.

Pissaanermik atuinerit qanoq ikkaluartulluunniit tamarmik sukumiisumik nakkutigisaapput, atuiniaraannilu taamaaliulinnginnermi piunasaqaatit aalajangersimalluinnartut naammassineqarsimasariaqarput. Pissaanermik atuineq tamatigut sakkukinnerpaaq atorniartariaqarpoq angorusutaq piniarlugu. Takuuk Maalaarutit.

38. Misissugaaneq

Inissiivimmut isertinneqarninni misissorneqassaait (ujarlerfigineqassaait). Ima paasisariaqarpoq sulisut misissussagaat nassataqarnersutit isertitsivimmi pigineqaaqusaanngitsunik. Tamataajassaait - taamaaliorneq upperisannut akkerliugaluarpalluunniit. Taama misissuisoqartarpoq inuttut sooqatinnit (arnat arnanit - angutit angutinit).

Isertitsivimmiinnerpit nalaani aamma misissuiffigineqartassaait, soorlu pulaarteqaleruit pulaarteqareeraangavillu. Upalungaarsimaniarneq pillugu aamma illit inigisat misissuiffigineqartassaaq.

Aamma peqquneqarsinnaavutit quunnik misissugassamik tunniusseqqullutit, sulisut misissorsinnaaniassammassuk ikiaroorartutorsimanersutit nukkassaaitorsimanersutilluunniit.

Eqqartuussaaneq taassumalu naammassineqarnera

39. Inuiaqatigiinni sulisitaaneq (Samfundstjeneste)

Pisut ilaanni eqqartuussiviup aalajangersinnaavaa parnaarussaaneermik pillaatissisaraluumut taarsiullugu inuiaqatigiinni sulisitaassasutit. Taamatut aalajangiisoqarsinnaavoq putumallutit bilersimaguit imaluunniit iluanaarniutigalugu pinerluuteqarsimaguit.

Eqqartuussivimmi aalajangiisoqannginnerani inuiaqatigiinni sulisitaanissamik pillaatissineqarniarlutit qinnuteqarsinnaavutit.

Inuiaqatigiinni sulisitaaneq pillugu sukumiinerusumik paasisaqarusukkuit danskit Kriminalforsorgiannit pigineqarpoq immikkut quppersagaliaq taassuminnga imaqartoq. Pisariaqartissagukku isertitsivimmi sulisut imaluunniit inunnik isumaginninnermut siunnersorti aperikkat.

40. Suli isertitsivimmi tigummineqarallartussanngortitaaneq?

Eqqartuussaaneerit naammassipat eqqartuussivimmit aalajangerneqassaaq iperagaassanersutit imaluunniit isertitsivimmi tigummineqarallaannassanersutit pillaatisiavit parnaarussivimmi naammassinalernissaata tungaanut.

41. Qaffasinnerusumut suliareqqitassiineq

Eqqartuussaaneeripit inerneranik saqqummiussiffigineqarnerpit kingorna piffissaqartitaavutit ullunik 14-inik eqqartuussaaneeripit eqqartuussivimmut qaffasinnerusumut suliareqqitassanngortinnissaanut. Eqqartuussinerup inenera tusartinneqartorlu ingerlaannaq suliareqqitassanngortissinnaavat imaluunniit isertitsivimmi sulisunut oqarlutit taakku immikkut atuagarsuaateqarmata suliareqqitassiinnermut allattaavimmik. Ilinnut illersuisussatut toqqarneqarsimasup pisussaaffigaa apeqqutini suliareqqitassiinnermut tunngasuni ilitersussallutit.

42. Singernikkut qilerutit elektroniskit

Inuit qaammatit arfinillit tikillugit parnaarussaallutik pillaatissimasut periarfissaqarsinnaasarput najukkaminni eqqartuussaaneerminnik naammassiniaanissaminnut

(singernikkut qilerutit elektroniskit atorlugit). Pisariaqartissagukku inunnik isumaginninnermut siunnersortit taanna pillugu aperiuq.

43. Katsorsarneqarneq

Isertitsivinni tigummigallassanngortitaasut ikiaroorartumik atornerluisuusut kajumissisutaasussamik katsorsarneqaqataasinnaapput atornerluisunut katsorsarneqaqataanissamik kajumissisitaanissaq siunertaralugu.

Immikkut katsorsarneqarnissannik pisariaqartitsissaguit ilaatigut periarfissinneqarsinnaavutit danskit Kriminalforsorgiata inissiisarfiutaasa avataanniittumut inissinneqarlutit pillagaanerit naammassiniassallugu. Taamatulli aaqqiisoqarsinnaanngippat danskit Kriminalforsorgiannit neqeroorutigineqarsinnaapput katsorsaariaatsit assigiinngitsut immaqa atorniarlugit aalajangiuksinnaasatit, soorlu imigassamik imaluunniit ikiaroorartunik atornerluisuuguit, imaluunniit nakuusersimasutut imaluunniit kinguaassiuutitigut atornerluisimasutut eqqartuussaasimaguit.

Neqeroorutit tamakku amerlanersaat aatsaat peqataaffigilersinnaavatit eqqartuussaasimaguit.

Danskit Kriminalforsorgiannit saqqummersinneqarsimapput quppersakkat immikkut ittut katsorsarneqarsinnaaneq assigisaallu pillugit paasisutissartallit. Pisariaqartissagukku sulisunut paasiniaasinnaavutit.

44. Parnaarussaaneermik pillaatisisimaguit

Danskit Kriminalforsorgiannit saqqummersinneqarsimavoq quppersagaq parnaarunneqartussanngorluni pillaatisinerep naammassiniarneranik imaqartumik. Taanna sulisunit pissarsiarisinnaavat.

45. Ikiorneqartariaqarfinni il.il.

Tigummineqarallartussanngorlutit parnaarussaaguit sap.ak. marluk siulliit qaangiutsinnagit inunnik isumaginninnermut siunnersortimit Kriminalforsorgeqarfimmeersumit pulaarneqassaatit. Siunnersortip ajornartorsiuutinnik ikiorneqartariaqarfinnik ikiorniassavaatit soorlu ilaqtannut, suliffinnut aammalu isumaginninnermut allaffeqarfinnut attaveqarniarninni.

Eqqartuussaaguit parnaarunneqartussanngorlutit, folkeregisteri tamanna pillugu automatiskimik nalunaarfigineqassaaq. Isumaginninnikkut ikiorserneqarsinnaajunnaartitaassaatit, maannali najugarisanni oqartussaasunut ineqarnivit akilersornissaanut il.il. ikioqqunissannut qinnuteqarsinnaavutit. Danskit Kriminalforsorgianni isumaginninnermut sulisup inunnik isumaginnittoqarfimmuq qinnuteqarniarninni ikiorsinnaavaatit.

46. Ilaquttanut saaffiginnissut

Tigummineqarallartussanngorlugu parnaarussamut ilaqaagaq apeqqutiginiakkavit ilaat immaqa uani akissutissarsiffigisinnaavatit.

Maleruagassiat pulaarnermut, oqarasuaasersornermut, allakkanut aammalu aneersinnaatitaanermut tunngasut uuma qulaani sukumiinerusumik nalunaarsorneqarsimapput. Tigummineqarallartussanngortitamut pulaarniaruit, danskit Kriminalforsorgiannut qinnuteqassaatit pulaarsinnaanermut akuersissummik piniarlutit. Aamma pulaartinnak piffissamik inniminneeqqartartussaavutit. Tamakku saniatigut sianigalugu eqqaamasariaqarpat tigummineqarallartussanngortitaasumut isertitsivimmuq pulaaruit assitalimmik kinaassutsinnut uppennarsaateqartariaqaravit.

Parnaarussivinni matoqqasuni isertitsivinnilu pulaarnermi oqarasuaatinik angallattakkanik nassaraanni pillaatissutaasarpoq.

Tigummineqarallartussanngorlugu parnaarussaasimasumut ilaqutaaguit tamatigut tikilluaqquneqarputit oqaloqateqarnissannut isumaginninnermut sulisumik danskit Kriminalforsorgianneersumik.

47. Nipangiussisussaataaneq

Parnaarussivinni, isertitsivinni aammalu danskit Kriminalforsorgianni sulisut tamarmik nipangiussisussaataapput.

Unnerluutiginnissutip imaanik aamma tigummineqarallartussanngortitat pillugit paasissutissat ilaqutaannut allanulluunniit avataaneersunut ingerlateqqeqqusaanngillat. Parnaarussap nammineerluni ilaqtutani, soorlu inuttut atukkani pillugit oqaluttuussinnaavai, sulisut taamaalorsinnaatillugit akuersereersimangikkuni.

48. Oqarasuaatikkut siunnersuineq

Apeqqutissaqaruit danskit Kriminalforsorgianni inunnik isumaginninnermut siunnersorti (socialrådgiver) oqaloqatigisinnaavat aammalu malittarisassat pisinnaatitaaffiillu pillugit paasissutissanik pissarsisinnaallutit danskit Kriminalforsorgiata kinaanermik taasinani oqarasuaatikkut siunnersuisarfeqarfia attavigalugu, normua: oqar. 70 26 04 06.

Siunnersuisarfik ammasarpoq ulluinnarni nal.: 9.00-15.00 aamma 19.00-22.00.

Sap.ak. naanerani siunnersuisarfik ammasarpoq nal.: 12.00-18.00.

Direktoratet for Kriminalforsorgen
Strandgade 100
DK 1401 Copenhagen K

Oqarasuaat 72 55 55 55

www.kriminalforsorgen.dk
dfk@kriminalforsorgen.dk